

Nom de l'activitat **Vinyes o vinyas?**

Proponent **Quim Obrador**

Competència(es) Treballada(es)

☐ Comprensió Lectora	☐ Expressió i Producció Orals
☐ Comprensió Oral	☐ Expressió i Producció Escrites
☒ Gramàtica (Funcionament de la Llengua)	

Nivell de Llengua dels Alumnes (Marc Comú Europeu / Proves IRL)

☒ Bàsic Iniciant (MCE: A1 / IRL: Ø)	☐ Intermedi (MCE: B2 / IRL: B)
☐ Bàsic (MCE: A2 / IRL: A - 1)	☐ Suficiència (MCE: C1 / IRL: C)
☐ Elemental (MCE: B1 / IRL: A - 2)	☐ Superior (MCE: C2 / IRL: D)

Nombre d'alumnes : de **1** a **20** Duració de l'activitat : de **15** a **20** min

Material necessari
(tots els materials necessaris hauran de ser enviats per mail, o bé se n'han de passar els enllaços)

- Primera estrofa de les versions de Lluís Llach i d'Ovidi Montllor del poema de Josep Maria de Segarra "Vinyes verdes vora el mar"

Requisits d'infraestructura:

- Reproductor d'àudio.

Objectius:

- Presentar un dels trets fonamentals en la diferenciació dialectal del català.
- Presentar el fenomen de la neutralització vocàlica com un tret molt significatiu i omnipresent en el cas del català central.
- Practicar la pronúncia de la vocal neutra i de la "u" ("o" àtona)

Descripció pas a pas de l'activitat:

-Es dona als alumnes el text següent:

Viny_s verd_s vor_ el mar,
ara qu_ el vent no r_muga,
us feu més verd_s i _ncar
t_niu la full_ poruga,
viny_s verd_s vor_ el mar.

-Es demana als alumnes si entenen les paraules completes del text i s'expliquen les que no coneguin ni puguin deduir entre tots.

-Es passa aquesta estrofa del poema cantada per Lluís Llach i es demana als alumnes que la completin a partir del que han sentit. Molts alumnes, donat el poc contacte que tenen amb el català en aquest nivell, escriuran "a" en alguns llocs on s'ha d'escriure "e".

-És fa una posada en comú del resultat, però no es corregeix. Es pot escoltar l'estrofa una segona vegada.

-S'escolta aleshores la mateixa estrofa en la versió d'Ovidi Montllor (que, en ser valencià, pronúncia com a "e" moltes de les vocals que en la versió anterior eren neutres) i es demana als alumnes que corregeixin les "a" que hagin omplert malament (totes les paraules treballades s'escriuen amb "e" excepte "vora" i "fulla").

-Es posa en comú el resultat i, ara sí, es corregeix. També és el moment de precisar el significat de les paraules que manquen.

-Es torna a escoltar la versió de l'estrofa i es demana als alumnes si hi ha alguna altra vocal que es pronúncii diferent de com està escrita. (la "o" de

poruga la pronuncien “u” tots dos cantants).

-També es pot demanar que completin la taula següent (que el professor escriurà a la pissarra):

viny_	vinyes
verd_	verdes
fulla	full__
poruga	porugu__

-Remarcar que el plural femení s’escriu “es” però que en el dialecte que ells estudien la vocal es pronuncia neutra. Pel so sembla més una “a” que una “e” (tot i que es pronuncia “e” en altres dialectes, com han comprovat).

-Com a colofó es pot donar una còpia de la lletra íntegra i escoltar una de les dues versions a classe tot llegint el text (la que agradi més al professor, la que votin els alumnes o la que es tingui).

-La fotocòpia amb la lletra inclou els enllaços per poder escoltar la cançó per internet

-També es pot convidar els alumnes a buscar més informació dels cantants i del poeta.

Observacions

- És aconsellable de fer aquesta activitat en un nivell inicial i a la primera o segona classe del curs, quan es presenta l’abecedari i es donen indicacions sobre la relació arbitrària entre so i grafia en el cas del català (dígrafs i, sobretot, neutralitzacions).

a/e

Viny_s verd_s vor_ el mar,
ara qu_ el vent no r_muga,
us feu més verd_s i _ncar
t_niu la full_ poruga,
viny_s verd_s vor_ el mar.

Vinyes verdes vora el mar

Poema de Josep Maria de Sagarra

Vinyes verdes vora el mar,

ara que el vent no remuga,
us feu més verdes i encar
teniu la fulla poruga,
vinyes verdes vora el mar.

Vinyes verdes del coster,
sou més fines que la userda.
Verd vora el blau mariner,
vinyes amb la fruita verda,
vinyes verdes del coster.

Vinyes verdes, dolç repòs,
vora la vela que passa;
cap al mar vincleu el cos
sense decantar-vos massa,
vinyes verdes, dolç repòs.

Vinyes verdes, soledat
del verd en l'hora calenta.
Raïm i cep retallat
damunt la terra lluenta;
vinyes verdes, soledat.

Vinyes que dieu adéu
al llagut i a la gavina,
i al fi serrellet de neu
que ara neix i que ara fina...
Vinyes que dieu adéu!

Vinyes verdes del meu cor...
Dins del cep s'adorm la tarda,
raïm negre, pàmpol d'or,
aigua, penyal i basarda.
Vinyes verdes del meu cor...

Vinyes verdes vora el mar,
verdes a punta de dia,
verd suau cap al tard...
Feu-nos sempre companyia,
vinyes verdes vora el mar!